ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **V. P.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 4. 2016, č. j. 1018/16, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 7. 2016, č. j. 9 A 66/2016 – 46,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) se kasační stížností domáhá zrušení II. výroku v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované specifikovanému tamtéž.

[2] Byť stěžovatel splňuje první z podmínek pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, tj. jsou u něj dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků, druhá z podmínek dle městského soudu naplněna nebyla.

[3] Ustanovení zástupce není nezbytné k ochraně stěžovatelových práv, neboť je schopen sám adekvátně argumentovat a hájit svá práva. Podaná žaloba má všechny zákonem stanovené náležitosti a stěžovatel v ní srozumitelně vylíčil tvrzené důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Projednávaná věc navíc není po skutkové ani právní stránce složitá. Na tomto závěru nic nemění skutečnost, že stěžovatel je vzhledem ke

svému nepříznivému stavu upoután na lůžko. Právo na přístup k soudu může v projednávané věci dostatečným způsobem realizovat prostřednictvím písemných podání.

II. Obsah kasační stížnosti

[4] Stěžovatel v kasační stížnosti zdůraznil, že žalovaná je profesním sdružením advokátů, což mezi nimi vyvolává značnou nerovnováhu. Domnívá se, že z tohoto důvodu by měl být v řízení zastoupen advokátem. Navíc je těžce zdravotně postižený a trvale upoutaný na lůžko, což mu fakticky znemožňuje jakoukoli účast v řízení. Pokud mu nebude ustanoven advokát, bude mu fakticky zabráněno v přístupu k soudu. Rozhodnutí městského soudu považuje ve světle všech důkazů, které do řízení doložil, za šokující, absurdní, diskriminující a nepřípustné.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost stěžovatele směřuje proti rozhodnutí městského soudu, kterým byl zamítnut jeho návrh na ustanovení zástupce, nemusí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS).

[6] Poté přistoupil k přezkumu usnesení městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Ověřil také, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.). Přezkumem usnesení městského soudu v tomto rozsahu dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[7] Podstatou projednávané věci je otázka, zda je k ochraně práv stěžovatele nezbytně nutné, aby byl v řízení před městským soudem zastoupen advokátem. Jedná se totiž o jednu z podmínek, která musí být podle § 35 odst. 8 s. ř. s. splněna pro ustanovení zástupce z řad advokátů, jehož hotové výdaje a odměnu hradí stát.

[8] Judikatura Nejvyššího správního soudu týkající se naplnění této podmínky je dlouhodobě stabilní a jasná. „*Advokát bude ustanoven zástupcem účastníka k ochraně jeho zájmů tehdy, jde-li o věc po stránce skutkové nebo právní složitou a jestliže potřeba ochrany práv účastníka v soudním řízení vyjde najevo, např. z nekvalifikovaných podání účastníka, jímž se na soud obrací apod. Vzhledem k tomu, že největší nároky po odborné stránce klade na účastníka řízení formulování samotného návrhu (žaloby), navíc v poměrně krátkém časovém úseku, je právě obsahová a formální úroveň sepsané žaloby kritériem pro závěr soudu o potřebě ochrany práv účastníka*“ (viz rozsudek ze dne 27. 5. 2004, č. j. 4 As 21/2004 – 64, nebo ze dne 31. 5. 2011, č. j. 5 Afs 20/2011 – 62). Je vhodné poznamenat, že novela s. ř. s. provedená zákonem č. 303/2011 Sb. vložila do citovaného ustanovení příslovce „nezbytně“, což mělo podle důvodové zprávy zdůraznit mimořádnost tohoto institutu (srov. tisk č. 319/0, Poslanecká sněmovna, VI. volební období, digitální repozitář, www.psp.cz).

[9] Podle obsahu žaloby je zjevné, že stěžovatel se bez problémů orientuje v hmotněprávních a procesních předpisech, zná svá práva a také je uplatňuje.

V projednávaném případě nadto nejde o věc mimořádně složitou, jež by vyžadovala odbornou právní pomoc. Žalovaná napadeným rozhodnutím neurčila stěžovateli advokáta, neboť mu již byl ustanoven soudem. On tvrdí, že žádal o ustanovení advokáta pro věc jinou. Půjde tedy pouze o posouzení, zda žalovaná rozhodovala o ustanovení advokáta pro věc, pro kterou stěžovatel požadoval, případně o přezkum závěru, že již advokáta má. V takové situaci podmínky pro ustanovení zástupce podle § 35 odst. 8 s. ř. s. naplněny nejsou.

[10] Na uvedeném závěru nic nemění skutečnost, že stěžovatel je dle svého tvrzení trvale upoután na lůžko a nemůže se zúčastnit soudního jednání. S ohledem na výše uvedené je totiž nepravděpodobné, že před městským soudem vyvstane potřeba jakéhokoli dokazování, ostatně ani účastníci žádný důkazní návrh nevznesli. Nelze tedy předpokládat, že bude třeba nařídit jednání.

[11] Nejvyšší správní soud stejně jako městský soud uzavírá, že stěžovatel může v projednávané věci sám dostatečně hájit svá práva, podmínky pro ustanovení zástupce z řad advokátů podle § 35 odst. 8 s. ř. s. proto naplněny nebyly.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil žádné z kasačních námitek ani neshledal vadu, ke které by musel přihlédnout z úřední povinnosti, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[13] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované v řízení žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 2. září 2016

JUDr. Radan Malík
předseda senátu